

BIBLIOTHEEK

VOOR ZELFSTUDIE

HET VRAAGSTUK VAN DE VAKBEWEGING

J. Stalin

DE

KLASSENSTRIJD

J. W. STALIN

**De
klassenstrijd**

DE KLASSENSTRIJD

Het verbond der bourgeoisie kan slechts aan het wankelen worden gebracht door het verbond van het proletariaat.

K. Marx.

Het moderne leven is buitengewoon gecompliceerd! Het wemelt van verschillende klassen en groepen: de grote, de middelmatige en de kleine bourgeoisie; de grote, de middelmatige en de kleine feodalen; handwerkslui, ongeschoolde arbeiders en geschoolde arbeiders van de fabrieken en werkplaatsen; de hogere, de middelmatige en de lagere geestelijkheid; de hogere, de middelmatige en de kleine ambtenaren; de intelligentsia van allerlei slag en andere soortgelijke groepen: ziedaar het bonte beeld dat ons leven te zien geeft!

Maar eveneens is te zien dat er, naarmate het leven zich verder ontwikkelt, des te duidelijker in dit gecompliceerde leven twee hoofdrichtingen aan de dag treden, des te scherper dit gecompliceerde leven zich splitst in twee tegengestelde kampen, het kamp der kapitalisten en het kamp der proletariërs.

De economische stakingen van Januari (1905) hebben duidelijk doen zien, dat Rusland inderdaad in twee kampen is verdeeld. De November-stakingen in Petersburg (1905) en de stakingen van Juni en Juli over heel Rusland (1906) brachten de leiders van het ene en het andere kamp met elkaar in botsing en legden daardoor de huidige klassentegenstellingen geheel en al bloot. Sinds die tijd heeft men in het kapitalistische kamp niet zitten dutten, in dat kamp wordt een intensieve en onophoudelijke voorbereiding gevoerd: er worden plaatselijke verbonden van kapitalisten gevormd, de plaatselijke verbonden verenigen zich tot provinciale verbonden, de provinciale verbonden tot landelijke verbonden, er worden kassen en persorganen gesticht, er worden landelijke congressen en conferenties van kapitalisten bijeengeroepen . . .

Op die manier organiseren de kapitalisten zich tot een afzonderlijke klasse, met het doel het proletariaat aan banden te leggen.

Anderzijds heeft men ook in het kamp der proletariërs niet zitten dutten. Ook hier vindt een intensieve voorbereiding tot de komende strijd plaats. In weerwil van vervolgingen door de reactie worden ook hier plaatselijke vakbonden gesticht, de plaatselijke bonden worden tot provinciale bonden verenigd, er worden vakverenigingskassen gesticht, de vakverenigingspers breidt zich uit, er worden

landelijke congressen en conferenties van de arbeidersorganisaties bijeengeroepen. . , Zoals men ziet organiseren de proletariërs zich eveneens tot een afzonderlijke klasse met het doel de uitbuiting zoveel mogelijk tegen te gaan.

Er was een tijd, dat er „stilte en rust" in het leven heersten. Toen waren deze klassen met hun klassenorganisaties. ook niet merkbaar. Natuurlijk vond er ook toentertijd strijd plaats, maar deze strijd had een plaatselijk, geen algemeen klasse-karakter: de kapitalisten hadden nog geen verbonden en ieder hunner was genoodzaakt om op eigen kracht het met „zijn" arbeiders klaar te spelen. Ook onder de arbeiders bestonden dergelijke bonden niet en daarom waren de arbeiders van ieder bedrijf genoodzaakt op eigen krachten te vertrouwen. Weliswaar leidden de plaatselijke sociaaldemocratische organisaties de economische strijd der arbeiders, maar een ieder zal toegeven, dat deze leiding zwak en incidenteel was: de sociaaldemocratische organisaties speelden het zelfs niet met de partijzaken klaar.

De economische stakingen van Januari echter vormden een keerpunt. De kapitalisten kwamen in beweging en begonnen plaatselijke verbonden te vormen. Door de Januari-stakingen werden de verbonden van Petersburg, Moskou, Warschau, Riga en andere

steden in het leven geroepen. Wat de kapitalisten der petroleum-, mangaan-, steenkoolen suiker-industrieën aangaat, deze veranderden hun oude, „vreedzame" verbonden in „strijd"-verbonden en begonnen hun posities te versterken. Daarmee waren de kapitalisten echter niet tevreden. Zij besloten een landelijke organisatie op te richten, en ziet, in Maart 1905 verzamelden zij zich op initiatief van Morozov op een algemeen congres in Moskou. Dat was het eerste landelijke congres van Russische kapitalisten. Hier gingen zij een overeenkomst aan krachtens welke zij zich jegens elkaar onvoorwaardelijk verplichtten geen concessies aan de arbeiders te doen en om in het „uiterste" geval de uitsluiting 1) te verklaren. Van dat moment af begint een verbitterde strijd van de kapitalisten tegen de proletariërs. Van dat moment af begint de reeks van grote uitsluitingen in Rusland. Voor een serieuze strijd is een serieus verbond nodig en ziet, de kapitalisten besloten opnieuw bijeen te komen voor het vormen van een nog hechter bondgenootschap. Zo werd in Moskou, drie maanden na het eerste congres (in Juli 1905) het tweede

- 1) *In het origineel wordt steeds het Engelse woord voor uitsluiting, nl. „lock-out" gebezigd. Het gaat vergezeld van de volgende, toelichtende noot: een lock-out is een staking der patroons, die inhoudt dat de patroons opzettelijk hun werkplaatsen sluiten ten einde de tegenstand van de arbeiders te breken en hun eisen te onderdrukken.*

landelijke congres der kapitalisten bijeen geroepen. Hier bekrachtigden zij nogmaals de resoluties van het eerste congres, erkenden zij nogmaals de noodzakelijkheid van uitsluitingen en kozen zij een bureau dat statuten moest uitwerken en moest zorgen voor het bijeenroepen van een nieuw congres. Intussen werden de resoluties der congressen tot uitvoering gebracht. De feiten hebben aangetoond, dat de kapitalisten deze resoluties nauwgezet uitvoeren. Denk maar aan de door kapitalisten in Riga, Warschau, Odessa, Moskou en andere grote steden afgekondigde uitsluitingen, denk maar aan de Novemberdagen van Petersburg, toen 72 kapitalisten 200.000 Petersburgse arbeiders met een wrede uitsluiting bedreigden, dan is het duidelijk welk een grote kracht het algemeen Russische verbond van kapitalisten betekent en met welk een nauwgezetheid zij de bepalingen van hun verbond uitvoeren. Vervolgens, na het tweede congres, organiseerden de kapitalisten nog een congres (in Januari 1906) en eindelijk vond tenslotte in April van dit jaar reeds de landelijke oprichtingsbijeenkomst der kapitalisten plaats, waarin een algemeen statuut werd aangenomen en een Centraal Bureau gekozen werd. Zoals de bladen mededelen, is dit statuut reeds door de regering bekrachtigd.

Het is derhalve onmiskenbaar, dat de grote

Russische bourgeoisie zich reeds als een afzonderlijke klasse heeft georganiseerd, dat zij haar plaatselijke, gewestelijke en centrale organisaties bezit en dat zij volgens een uniform plan de kapitalisten van heel Rusland op de been kan brengen.

Verlaging van het arbeidsloon, verlenging van de werkdag, verzwakking van het proletariaat en vernietiging van zijn organisaties: dat is het doel van het algemeen verbond der kapitalisten.

Terzelfdertijd groeide en ontwikkelde zich de vakbeweging van de arbeiders. De werkstakingen van Januari (1905) lieten ook hier hun invloed gelden. De beweging nam een massa-karakter aan, haar aanspraken werden groter en na verloop van tijd werd het duidelijk, dat de sociaaldemocratische organisaties niet tegelijk de partij- en de vak-aangelegenheden konden leiden. Een soort arbeidsverdeling tussen de partij en de vakbonden werd noodzakelijk. Het was noodzakelijk dat de partij-aangelegenheden door de partijorganisaties en de vakaangelegenheden door de vakbonden werden behartigd. En zo ontstonden de vakverenigingen. In Moskou, Petersburg, Warschau, Odessa, Riga, Charkow, overal werden de bonden opgericht. Weliswaar werd dit door de reactie belemmerd, maar desondanks zette de beweging zich door en de bonden namen in aantal toe.

Spoedig verschenen na de plaatselijke bonden de gewestelijke bonden en eindelijk kwam het zover, dat in September van het vorig jaar een landelijke conferentie van de vakbonden werd bijeen geroepen. Dat was de eerste conferentie van de arbeiders-vakbonden. De vrucht van die conferentie was o.a. dat zij de bonden van verschillende steden tot elkaar bracht en tenslotte een Centraal Bureau koos, dat de bijeenroeping van een algemeen vakbondcongres moest voorbereiden. De Octoberdagen braken aan en de vakbonden verdubbelden in kracht. De plaatselijke en tenslotte ook de gewestelijke bonden groeiden met de dag. Weliswaar heeft de „December-nederlaag" de zaak van de oprichting van vakorganisaties aanzienlijk geremd, maar daarna heeft zich de vakbondsbeweging opnieuw hersteld en wel in die mate, dat in Februari van dit jaar de tweede vakbondconferentie werd bijeengeroepen in een veel breder en vollediger samenstelling dan de eerste. De conferentie erkende de noodzaak van plaatselijke, gewestelijke en landelijke centra, koos een „organisatie-commissie" voor het bijeenroepen van het eerstvolgende landelijke congres en nam de nodige resoluties aan met betrekking tot de dagelijkse vraagstukken van de vakbeweging.

Het is dus niet twijfelachtig dat het proletariaat, in weerwil van het woeden der

reactie, zich eveneens als een afzonderlijke klasse organiseert, het versterkt onvermoeid zijn plaatselijke, gewestelijke en landelijke vakorganisaties en streeft er eveneens onvermoeid naar zijn talloze medebroeders tegen de kapitalisten te verenigen.

Verhoging van het arbeidsloon, verkorting van de werkdag, verbetering van de arbeidsvoorwaarden, bestrijding van de uitbuiting en ondermijning van de kapitalistische bondgenootschappen, dat is het doel van de arbeidersvakbonden.

Zo splitst de huidige maatschappij zich in twee kampen, beide kampen organiseren zich tot een afzonderlijke klasse, de tussen hen oploeiende klassenstrijd wordt met de dag dieper en heviger en om die twee kampen heen verzamelen zich alle overige groepen.

Marx heeft gezegd dat iedere klassenstrijd een politieke strijd is. Dat betekent dat de proletariërs en de kapitalisten, die vandaag een economische strijd met elkaar voeren, morgen genoodzaakt zullen zijn ook een politieke strijd te voeren om aldus in tweeërlei soort strijd hun klassebelangen te verdedigen. De kapitalisten hebben hun particuliere bedrijfsbelangen. Het is juist voor de verdediging van deze belangen dat hun economische organisaties bestaan. Maar behalve de particuliere bedrijfsbelangen hebben zij ook nog hun algemene klassebelangen, die bestaan in

de versterking van het kapitalisme. Het is met name ter wille van deze algemene belangen dat zij behoefte hebben aan de politieke strijd en aan een politieke partij. Dit vraagstuk hebben de Russische kapitalisten heel eenvoudig opgelost: zij hebben gezien dat de enige partij, die „direct en onbevreesd" hun belangen verdedigt de partij der Octobristen is; daarom besloten zij zich aaneen te sluiten rondom deze partij en zich aan haar ideologische leiding te onderwerpen. Sindsdien voeren de kapitalisten hun politieke strijd onder de ideologische leiding van die partij, oefenen zij met haar hulp invloed uit op de huidige regering (die de arbeidersbonden verbiedt, maar daarentegen in allerlei de bonden der kapitalisten toelaat), brengen zij haar kandidaten in de Doema, etc, etc.

Zo is dan de economische strijd met behulp van de bonden, de algemeen politieke strijd met behulp van de partij der Octobristen de vorm, die de klassenstrijd van de grote bourgeoisie heden ten dage aanneemt. Anderzijds worden in de klassebeweging van het proletariaat tegenwoordig soortgelijke verschijnselen waargenomen. Voor de verdediging van de vakbondsbelangen der proletariërs wordén vakorganisaties gesticht, die strijden voor de verhoging van het arbeidsloon, verkorting van de werkdag etc. Maar behalve de vakbelangen hebben de proletariërs nog hun

algemene klassebelangen, namelijk de socialistische revolutie en de vestiging van het socialisme. De socialistische revolutie is echter onmogelijk zo lang het proletariaat niet als een aaneengesloten en ondeelbare klasse de politieke heerschappij veroverd. Het is juist daarom dat ook het proletariaat de politieke strijd en de politieke partij nodig heeft, welke laatste aan de politieke beweging van het proletariaat de ideologische leiding geeft. Natuurlijk zijn de arbeidersvakbonden grotendeels partijloos en neutraal. Maar dit betekent alleen, dat zij slechts in financieel en organisatorisch opzicht van de partijen onafhankelijk zijn, d.w.z. zij bezitten hun eigen kassen, hebben hun eigen leidende organen, houden hun eigen congressen en zijn formeel niet gehouden zich aan de besluiten der politieke partijen te onderwerpen. Wat echter de ideologische afhankelijkheid der vakbonden van deze of gene politieke partij betreft, een dergelijke afhankelijkheid moet onvoorwaardelijk bestaan en zonder deze kan het niet, al was het alleen maar — afgezien van al het overige daarom, dat de leden der verschillende partijen deel uitmaken van de vakbonden, welke leden onvermijdelijk hun politieke overtuigingen meebrengen. Het is duidelijk dat indien het proletariaat het niet zonder de politieke strijd kan doen het 't evenmin

zonder de ideologische leiding van deze of gene politieke partij kan stellen. Meer nog: het moet zelf een zodanige politieke partij zoeken, die op waardige wijze zijn vakbonden naar „het beloofde land", naar het socialisme voert. Doch hier dient het proletariaat op zijn hoede te zijn en omzichtig te werk te gaan. Het moet zich een duidelijk beeld vormen van de ideologische bagage der politieke partijen en vrij de ideologische leiding van die partij aanvaarden, die moedig en consequent zijn klassebelangen zal beschermen, die de rode vaan van het proletariaat hoog zal houden en het onverschrokken zal leiden naar de politieke heerschappij, naar de socialistische revolutie.

Tot nu toe vervult de Russische sociaaldemocratische partij een dergelijke rol en de taak der vakorganisaties bestaat daarom daarin, haar ideologische leiding te aanvaarden.

Zoals bekend, is dit ook inderdaad het geval.

Op deze wijze zijn dus de economische gevechten, gevoerd met behulp der vakbonden, en de politieke aanvallen, onder de ideologische leiding der sociaaldemocratie, de vorm, die de klassestrijd van het proletariaat heden ten dage heeft aangenomen.

Het lijdt geen twijfel of de klassenstrijd zal steeds heviger ontbranden. De taak van het proletariaat is het om in zijn strijd sys-

teem en geest van organisatie te brengen. Maar daartoe is een versterking van de vakbonden en hun onderlinge aaneensluiting onmisbaar; het algemeen Russisch vakbondcongres zou hier een grote dienst kunnen bewijzen. Thans hebben wij geen „partijloos arbeiderscongres”, maar een congres van de arbeidersvakbonden nodig, opdat het proletariaat zich tot één ondeelbare klasse organiseert. Terzelfdertijd moet het proletariaat er met alle kracht naar streven, die partij te verstevigen en sterker te maken, die de politiek van zijn klassenstrijd ideologisch en politiek zal leiden.

Uit no. 1 van „Achali Drojeba”

(„De Nieuwe Tijd”) ¹⁾,

14 November 1906.

Getekend: K O .

(Vertaling uit het Georgisch.)

---

¹⁾ „Achali Drojeba” („De Nieuwe Tijd”) was een legaal vakbondsgaan; het verscheen wekelijks in Tiflis, van 14 November 1906 tot 8 Januari 1907, in het Georgisch. Het blad kwam uit onder leiding van J. W. Stalin, M. Tschakaja en M. Dawitasjwili; het werd verboden op bevel van de gouverneur van Tiflis.

Verklarende woordenlijst

Concessie

een gedeeltelijk toegeven aan de eisen van de tegenpartij, tegemoetkoming.

Doema

parlement, zoals dit in de revolutie van 1905 in Rusland ontstond.

Feodale stelsel

een vóór-kapitalistische productie wijze.

„Het voornaamste eigendom bestond in het feodale tijdperk uit grondeigendom met de daar aan geketende lijfeigenschap enerzijds, en de eigen arbeid met een klein, de arbeid van gezellen beheersend kapitaal anderzijds.” (Marx)

Formeel

wat de vorm betreft.

Gecompliceerd

ingewikkeld

Incidenteel

zo nu en dan.

Intensief

krachtig.

Serieus

ernstig.

Uniform

algemeen geldend, gelijkvormig.

De samenstelling van de cursus
„Het vraagstuk van de vakbeweging“

- * 1. De rol van de vakverenigingen in de kapitalistische maatschappij door I. Borsjtsjenko. (Overgenomen uit Kwartaal nr. 4).
- * 2. Lenin en Stalin over de vakbeweging in het imperialistische tijdperk door I. Borsjtsjenko. (Overgenomen uit Kwartaal nr. 5).
- 3. „De partij” door J. Stalin — Uit: Stalin, Keuze uit zijn werken, deel I, bladz. 81, Uitgave Pegasus 1951.
- * 4. „De klassenstrijd” door J. Stalin.
- 5. Moeten de revolutionairen in reactionaire vakverenigingen werken? Uit: W. I. Lenin: „De linkse stroming”, bladz. 31, Uitgave Pegasus 1952.
- * 6. De strijd om de lonen en het wetenschappelijk socialisme door Roger Garaudy. (Overgenomen uit Kwartaal nr. 3).
- 7. Het gedeelte over de vakbeweging uit de rede van P. de Groot in de partijbestuurszitting van 3 Juli 1952. Zie Politiek en Cultuur van November 1952. En de Congresrede van G. Wagenaar.
- * 8. De politieke massastaking door Maurice Thorez. (Overgenomen uit Kwartaal nr. 7).
- 9. Strijd! Beknopte beschouwing van het Verbondsbestuur der E.V.C. (brochure).

Verder wordt de deelnemers geadviseerd om bij dit studieplan de roman te lezen van André Stil „De eerste stoot”, uitgave Pegasus 1953.

De met een * gemerkte nummers verschijnen in een speciale uitgave tegen de prijs van 15 cent per stuk bij uitgeverij Pegasus, Leidsestraat 25, Amsterdam.

UITGEVERIJ „PEGASUS“ AMSTERDAM

15 CENT